

ГЛАВА 28 “ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”

1. КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ГЛАВАТА

Преговорната глава включва следните основни теми:

- Външен финансов контрол /одит/;
- Вътрешен финансов контрол и вътрешен одит;
- Защита на финансовите интереси на общността.

Въпросите на финансовия контрол са тясно свързани с бюджета на Общността. Текстовете, които регламентират основните принципи на бюджета на Общността се съдържат в чл. 268 – 280 от Договора за Европейските общности, Финансовия регламент за общия бюджет на Европейските общности № 1605 от 25.06.2002 г., договореностите между институциите на ЕС и решенията и заключенията на Европейския съвет. Основните принципи от Договора за Европейските общности, отнасящи се до бюджета на Общността, са посочени в Глава 29 “Финансови и бюджетни въпроси”.

Бюджетното право на Общността предвижда осъществяването на всеобхватен контрол върху изпълнението на бюджета. Контролът е както вътрешен, който се извършва в рамките на отделната институция, така и външен, осъществяван от Европейската сметна палата. Тя извършва външен, независим одит на сметките на Комисията. Този одит не включва съдебни процедури, тъй като Сметната палата няма санкционни правомощия. Сметната палата изготвя собствен годишен доклад за приходите и разходите от общия бюджет, от бюджета на Европейския фонд за развитие и Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС), изготвя отчет, удостоверяващ надеждността на сметките и законността и редовността на основните транзакции, включващи както приходите, събрани от данъчно задължени лица, така и плащанията на крайни бенефициенти, а също и специални доклади, в които посочва констатациите от извършени контролни дейности, които обикновено се осъществяват за период от няколко години и обхващат специфични области на управление. Вътрешният контрол и одит се базират на изискването всяка институция да предприеме необходимите мерки както по отношение на организацията, така и по отношение на последващия контрол, за да се гарантира изпълнението на поставените от нея цели. Разпоредителят със средства е отговорен за управлението на приходите и разходите в съответствие с принципа на добро финансово управление и изискванията за законност и целесъобразност. Основна роля в борбата с измами по отношение на бюджета на Общността има Европейската служба за борба с измамите и защита на финансовите интереси на ЕС /ОЛАФ/.

2. ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ ОТ БЪЛГАРСКА СТРАНА

Повечето поети ангажименти в хода на преговорите са изпълнени до този момент.

1. Приети са два нови закона - Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор и Закон за вътрешния одит в публичния сектор. Те поставиха основи за изграждане на вътрешния контрол и вътрешния одит в публичния сектор в съответствие с принципа за управленската отговорност, международно признатите стандарти и изискванията на *aquis*. Извършена беше мащабна структурна реформа с цел децентрализация на вътрешния одит. Необходимо е да се постигне ефективна национална контролна система.
2. Отговорността за хармонизацията и координацията на вътрешния контрол в публичния сектор се пое от министъра на финансите. За целта се създадоха Централно хармонизиращо звено по финансово управление и контрол и Централно хармонизиращо звено по вътрешен одит. Тези звена подпомагат министъра на финансите при разработването на единна методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешен одит, координират обучението и извършват мониторинг за изпълнението на законите и външна оценка на качеството на вътрешния одит.
3. Във връзка с прозрачността и прилагането на принципа за добро финансово управление се въведе годишното докладване за състоянието на финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор. Всяка година до 31 май министърът на финансите трябва да изготвя консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор, който след приемането му от Министерския съвет се представя на Народното събрание и Сметната палата.
4. Усъвършенстването на стандартите и наръчниците за работа на външните одитори (Сметна палата) е непрекъснат процес, който произтича от променящите се “добри практики” в ЕС и държавите-членки.
5. В областта на административния капацитет се изисква по-нататъшно укрепване, като особено внимание се обръща на необходимостта от укрепване на административния капацитет за управление на средствата от ЕС. Акцентира се върху изпълнителните агенции по ФАР и ИСПА и дирекция “Национален фонд” и Централното звено за финансиране и договаряне. Изисква се тези структури да функционират напълно.
6. Във връзка с поетия ангажимент за предприемане на мерки за прилагане на *aquis* в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС е изграден и действа Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности. Необходимо е по-нататъшното укрепване на административния му капацитет.

3. ДОГОВОРЕНИ ПРЕХОДНИ ПЕРИОДИ

По преговорна глава 28 “Финансов контрол” не са договаряни преходни периоди.